

drugega kot pohlep po nesmrtnosti. In spet smo ujeti v začarani krog njegove paradoksalne eksistence in iracionalizma. Vse živo si kratko in malo ne more želeli drugega kot živeti. In vera, če ni nesmiselna, sploh ni vera. Samo nesmiselna je življenjska. V tem je seveda protislovje in je tragično, je pa tudi resnica, ki nam jo vse drugo in vsi drugi, razum, ideologija, znanost, generali, duhovniki in politiki, le prikrivajo.

Prihaja torej Miguel de Unamuno. Pozdravljen, Miguel de Unamuno, čeprav utegnejo s tvojim prihodom postati določene zadeve na Slovenskem manj preproste in prijazne, kot so bile doslej.

Tomaž
Šalamun

Fotografije dvorišča

GOSTJE   Moje srce je iz drobnih žim.
               Na snegu je modro cvetje.
               Moje oko je iz brona.
               Les je namazan z oljem.

Iz moje dlani je izrezana moja hiša.
 Tolkači so na levi strani.
 Levom zdrsne po stopnicah.
 Niso jih vajeni.

V veži so punčke.
 Ležijo v senci.
 Vonj, ko zažigajo baldahine,
 prihaja od strani.

KUGA Če na srce belega zelja kaneš kapljo modre barve,
 gre tinta na noge ptice.
 Srce belega zelja ostane belo.
 In če ga pokriješ s črnim, tenkim pajčolanom,
 postane sivo.
 Črn pajčolan — črn cvet!
 Tako admira Rusija!

ŠTAJERSKA V odprti kmečki hiši so se pekli
 ogromni hlebci kruha.
 Sedel sem nag, na rjavem stolu,
 Svetlana me je ovila z vrvjo.
 Luna mi je sijala v usta.
 Luna mi je sijala v usta.

Potem sem z nogo butnil v vrelo skledo.
 Lift je treščil na odprto kmečko peč
 in zdrobil napo peči.
 Drobcu malte so se zarili v kruh.
 Jaz sem se zaril v stol in zогlenel,
 še preden je luni pošel čas.

ULICA Obroči padajo z dreves.
 PROTI TRGU Sinje hruške se razbijajo na tlaku.
 Z roko se dotaknem obrvi.
 Spomenik se nagne.

Pepel je razpihalo.
 Po poti prihaja kmet na zelenem traktorju.
 Volna. Trava.
 Morje.

Prodajalec pospravlja klop pred trgovino.
 Sonce zdrsne ob nebo.
 V veži ležijo kabine
 obite z azbestom.

FOTOGRAFIJE Pliš. V plišu kača.
 DVORIŠČA Na kači prstan.
 Hrustanec v mojem grlu je kot
 ribje kosti.

Odpade list platane.
 Ura je iz zlata in stekla.
 Klešče so moj zid.
 Ta ura je moje meso.

Kdor pije kri,
 ga zasuje v tunelu.
 Vstane, zrase,
 potrka s čevlji.

NEUSTRA SEÑORA Na opekasto rdečem vagonu visi geslo.
 DE LOS REMEDIOS Geslo diši po pomladi in dudah.
 Zidovi so beli in se bleščijo.
 Tračnice so črne. Na njih spi maček.
 Votivne podobe so na steni, ki krvavi.
 Domačin si objema koleno, vrti tranzistor.
 Oče prinese otroka na hrbtu in sope.
 V daljavi sneg ne zdrsne s hriba.

Udarim z nogo.
 Ne doni.
 Žito klije.

STRAŠNI Tovarišica, ali je res?
 III. B Slišal sem, da bo šel dr. Hlavaty v
 Trst.
 Vsi so take barabe kot Cinca
 Marinca.
 Vsi prodajo dušo za rdeče
 piškote.
 Mi je pa ne bomo, a ne otroci!
 Z nami je naša tovarišica
 Abram!

O CONTESSINA,
 KAKO SE BOŠ
 ZGRAŽALA!

Raje požrem
 buciko, kot da bi igral
 moro.
 Rebra mojega kaiča so legendarna.
 Jaz bom imel
 praktične hlače za
 obhajilo.
 Take, da jih bom lahko
 nosil na
 izlet!

MAK

Kličejo me. Požigalca cipres.
 V dlaneh sem božal zajčke.
 Vstajal z zoro. Vstajal z zoro.

Objemajo me. Tigra, ki je pohodil pleme.
 Navijal ceste kot lan okrog nog.

Umri, Tomaž! Nimaš več duše!
 Fotografiral sem te z odprtimi usti,
 ko si ležal na snegu za sporazum
 krokarjem. Dvorana, ki si zanjo
 mislil, da je skala, je bila zares
 cunjja rdečega utripa srca.

NE BI ME BRIGALO,
 DA SEM BLED

Zaškripale so stopnice.
 Moji beige čevlji
 sanjajo sanje nonine
 mame.
 Pápa è morto!
 Mamina nona:
 Pápa è morto!
 Da bi imel vsaj
 tri take karo
 srajce!

GOYA Kogar sem razmaknil, je ugasnil.
Z balkona sem gledal bike in jih spreminjal v
krave.
V hipu! V hipu!

Državnike. Ki so se limali na mojo os.
In metal liste svoje svile na zahod sonca.
V temi smo žareli, bratje.

Zdaj ni več teme. Tema je privesek za oči.
Tlak je razgret.
Orel je dvignil čevljarja.

SNEG Slutnja ptic, ki so sprhutale z bližnjih dreves in odletele.
Vod ognjarjev.
Po zidu vodnjaka plezajo kače z mrožastimi hrbti.
Zmeraj jih razreže bit.
Čofnejo v penicilin.
Čofnejo v moro.
Čofnejo v arabsko arhitekturo.
Dahnejo na semenj.
Zakaj zažigajo rdeče žamanje butar!
Zakaj pokopujejo ljudi s kosi sala pod suknjiči!
Na vilah je vonj nosnic.
Po rjavi deski se pelje čajnik.
Z vedno večjo brzino.
Z brzino hrbta človeka, ki bo treščil na tlak.
Asfalt! Tlak! Asfalt! Tlak! Asfalt! Tlak!
Njegovo meso bo zdrobilo hidrant.

ZAJČEK Zajček, ki bereš biblijo,
OAXAQUEÑO zakaj tvoja mati bere biblijo?
Zakaj živiš v smeteh, zajček?
Kje si dobil ta zrcala?

Zajček, zakaj se otroci na cesti boksajo?
Zajček, odkod dobijo otroci na cesti
boksarske rokavice?

Zajček, zakaj so tvoja zrcala visoka
dva metra, široka pa samo deset centimetrov?

Zakaj nimaš stola, zajček?
Zakaj nimaš mize?
Kje se umivaš, zajček?
Kje imaš Vodo?

Hej, Oaxaqueño!

Zajček me je objel in spi.

Vladimir
Gajšek

Iz cikla Noč

Noč je —
noč,
ko spi
na dnu
moj jaz.
O, tu
bo čas,
ki bdi
v to noč!
Je noč.

*

Bo dan,
bo bel